

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 23S/153/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6014201017
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Segeč
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6014201017.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Segeča a členov senátu JUDr. Jána Škvarku a JUDr. Drahomíry Mikulajovej, v právnej veci žalobkyne: I.. G. L., nar. XX.XX.XXXX, G. XX, XXX XX W. L., proti žalovanému: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny, Odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOSPODSK/BEZ/2014/12392 zo dňa 04.04.2014, takto

rozhodol:

I./ Krajský súd žalobu žalobkyne **z a m i e t a** .

II./ Žalobkyni sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Prvostupňový správny orgán - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí a rodiny, ako správny orgán príslušný podľa ustanovenia § 5 ods. 7 písm. a), bod 4 zákona č. 453/2003 Z.z. v návaznosti na ustanovenia § 73 ods. 3 písm. a), bod 4 zákona č. 305/2005 Z.z. rozhodnutím č. 2014/1301 zo dňa 21.01.2014 rozhodol podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. a) v spojení s § 90 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele tak, že žalobkyňu vyradil zo zoznamu žiadateľov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňu zapísal rozhodnutím č. 2013/1408 zo dňa 01.07.2013 do zoznamu žiadateľov. O vyradení zo zoznamu žiadateľov rozhodol na základe zistenia závažných skutočností, ktoré sú v rozpore s účelom náhradnej rodinnej starostlivosti. Ako závažné skutočnosti uviedol: doručené uznesenie Okresného súdu Bratislava II. č. 61P/60/2013-43 zo dňa 21.11.2013, vykonateľné dňa 21.11.2013, ktorým okresný súd zrušil predbežné opatrenie č. 61P/60/2013-26 zo dňa 22.10.2013, ktorým boli maloleté deti W. dočasne zverené do starostlivosti žiadateľky. K zrušeniu došlo z dôvodu, že bolo vznesené obvinenie proti žalobkyni a jej manželovi N. L. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ustanovenia § 208 ods. 1 písm. a) trestného zákona, ktorá vec sa týkala maloletého R. R.. Ďalej poukázal na doručené uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 14P/30/2013-10 zo dňa 03.12.2013, vykonateľné dňa 03.12.2013, ktorým Okresný súd Zvolen nariadil žalobkyni odovzdať maloletého L. Y., ktorý jej bol v roku 2012 zverený do pestúnskej starostlivosti, do starostlivosti Detského domova F. v W.. Taktiež ďalším uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/539/2013-15 zo dňa 04.12.2013, vykonateľné dňa 04.12.2013 bolo nariadené žalobkyni odovzdať maloleté deti P. - V. a R., ktoré jej boli zverené do pestúnskej starostlivosti v roku 2011 do starostlivosti Detského domova F. v W.. Poukázal aj na úradné záznamy spísané dňa 21.01.2014 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota s maloletými deťmi P. v septembri 2013. Maloleté deti P. vyjadrovali svoju nespokojnosť so starostlivosťou zo strany pestúnskej - žalobkyne, ktorá ich podľa detí mala biť, kričať na ne a ako trest im nedávala desiatu s tým, že úrad práce sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota v predmetnej veci podal dňa 16.01.2014 aj oznámenie orgánom činným v trestnom konaní. Prvostupňový správny orgán poukázal

na odôvodnenia vyššie citovaných rozhodnutí okresných súdov s tým, že už len podozrenie z týrania blízkej a zverenej osoby a vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ustanovenia § 208 ods. 1 písm. a) trestného zákona nie je zárukou, že náhradná rodinná starostlivosť bude vykonávaná v záujem maloletého dieťaťa.

Žalovaný ako druhostupňový správny žalobou napadnutým rozhodnutím zo dňa 04.04.2014 odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu zo dňa 21.01.2014 zamietol a prvostupňové rozhodnutie č. 214/1301 zo dňa 21.01.2014 potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na zistené skutočnosti prvostupňovým správnym orgánom (rozhodnutia súdov, ako aj úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota). S poukazom na ustanovenia § 41 ods. 2 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z. mal za to, že na strane žalobkyne boli zistené také závažné skutočnosti, ktoré sú v rozpore s účelom náhradnej starostlivosti. Podľa žalovaného pre účely rozhodovania o vyradení žiadateľky (žalobkyne) zo zoznamu žiadateľov nie je rozhodujúce naplnenie skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby.

Žalobkyňa podala v zákonom stanovenej lehote žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a navrhovala, aby súd rozhodnutie žalovaného zo dňa 04.04.2004 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Žaloba bola podaná na Krajský súd v Bratislave, ktorý uznesením č. 2S/136/2014-18 zo dňa 26.06.2014 vec postúpil tunajšiemu súdu.

Žalobkyňa uviedla, že v rozhodnutí sa nachádzajú nepravdy a okolnosti, ktoré nie sú v súlade s právami žalobkyne. Potvrdila, že je trestne stíhaná spolupáchatelstvom s manželom vo veci týrania blízkej a zverenej osoby, avšak vyšetrowanie vo veci zatiaľ pokračuje a nebolo ukončené. Zo strany správnych orgánov ide iba o hypotézy a domnienky, ktoré vyšetrovacie orgány spracovávajú. Taktiež podľa žalobkyne je preukázateľné, že úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota klame a zvädza. Ako dôkaz predložila úradný záznam spísaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina dňa 25.09.2013 s maloletými deťmi P.. Čo sa týka rozhodnutí súdov uviedla, že tieto nevydali žiadne rozhodnutia, ale vydali uznesenia o predbežných opatreniach v čase vyjadrenia zo zoznamu žiadateľov už nežiadala zverenie žiadneho konkrétneho dieťaťa, nakoľko už bolo oboznámená s trestným stíhaním a čakala na doriešenie veci orgánmi činnými v trestnom konaní, pričom v budúcnosti by chcela pokračovať vo svojom úmysle, avšak orgány štátnej správy jej obmedzujú jej právo bez akýchkoľvek dôkazov. Poukázala na to, že nebola právoplatne odsúdená, pretože trestné veci nie sú právoplatne ukončené, a preto nie je dôvod vydávať akékoľvek rozhodnutia, pretože by na ňu malo byť hľadené ako na nevinnú v zmysle Ústavy SR a funkcie prezumpcie nevinoty.

Žalovaný na pojednávaní, ako aj v písomnom vyjadrení k žalobe zotrval na dôvodoch rozhodnutia a žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že v týchto veciach správny orgán vystupuje ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a nemožno hľadiť na záujem žalobkyne, ale predovšetkým na záujem maloletých detí. Čo sa týka prezumpcie nevinoty žalobkyne, túto je podľa žalovaného potrebné brať v rovine trestnoprávnej, nie však v súvislosti s posudzovaním spôsobilosti žiadateľa vykonávať náhradnú rodičovskú starostlivosť.

Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala v celom rozsahu na podanej žalobe a jej dôvodoch, predložila súdu zápisnice z hlavného pojednávania Okresného súdu vo Zvolene vo veci 4T/37/2014 zo dňa 18.09.2014, 21.10.2014 a 09.10.2014. Tvrdila, že nebolo preukázané, že by sa dopúšťala týrania detí. Ďalej uviedla, že so svojim bývalým zamestnávateľom v B. vedie súdny spor ohľadom neplatnosti výpovede. Jedná sa o zamestnávateľa Detský domov v B..

Krajský súd preskúmal rozhodnutie a postup správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu sú v súlade so zákonom, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Podľa § 1 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, (1) Tento zákon upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaní porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov.

(2) Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie

a) ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru, 1)

b) výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,

c) náhradného prostredia dieťaťu, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

(3) Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Podľa § 35 ods. 1 citovaného zákona, evidenciu žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o zapísanie do zoznamu žiadateľov vedie určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Podľa § 39 ods. 1 citovaného zákona, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhoduje o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov do 15 dní odo dňa doručenia záverečnej správy o príprave fyzickej osoby na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

Podľa § 41 ods. 2 písm. a) citovaného zákona, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhodne o vyradení žiadateľa zo zoznamu žiadateľov, ak

a) zistí závažné skutočnosti na strane žiadateľa, ktoré sú v rozpore s účelom náhradnej rodinnej starostlivosti.

Podľa § 48 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa čl. 20 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie č. 104/1991 Zb.), dieťa dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia alebo dieťa, ktoré vo vlastnom záujme nemôže byť ponechané v tomto prostredí má právo na osobitnú ochranu a pomoc poskytovanú štátom.

V posudzovanom prípade sa súd stotožnil so závermi správnych orgánov, že žalobkyňa bolo potrebné vyradiť zo zoznamu žiadateľov na základe ustanovenia § 41 ods. 2 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z. vzhľadom k tomu, že žalovaný (prvostupňový správny orgán) na základe doručených uznesení Okresného súdu Bratislava II., Okresného súdu Zvolen mal preukázateľne zistené, že voči navrhovateľke a jej manželovi boli vznesené obvinenia za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby detí R., ktoré boli u žalobkyne a jej manžela N. L. v profesionálnej náhradnej výchove. Skutočnosť o vznesení obvinenia žalobkyňa nepopierala, na pojednávaní navyše predložila aj zápisnicu o hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom vo Zvolene č.k. 4T/37/2014 zo dňa 18.09.2014 a 09.10.2014. Z poslednej zápisnice zo dňa 09.10.2014 bolo zistené, že pojednávanie vo veci bolo odročené na deň 30.10.2014. Z uvedených dôkazov, ako aj z zápisníc o hlavnom pojednávaní vyplýva, že v čase

rozhodovania správneho orgánu nebolo trestné konanie proti žalobkyni ukončené, ale uznesenia okresných súdov (Bratislava a Zvolen) vo veci nariadenia predbežných opatrení vydaných za účelom, aby žalobkyňa odovzdala zverené maloleté deti do detského domova boli už právoplatné. Podľa názoru súdu skutočnosti, ktoré zistil správny orgán pred vydaním rozhodnutia, z odôvodnenia citovaných uznesení okresného súdu (Bratislava II. a Zvolen) treba považovať za závažné skutočnosti, ktoré sú v rozpore s účelom náhradnej rodinnej starostlivosti. Aj napriek tomu, že rozhodnutie vo veci žaloby podanej proti žalobkyni pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchatelstvom neboli v čase rozhodovania správnych orgánov ukončené a ani nebolo vydané žiadne rozhodnutie v tejto trestnej veci, tak vzhľadom na osobitnú ochranu práv detí v Dohovore o právach dieťaťa, v Ústave SR a v Zákone o rodine treba považovať za závažnú skutočnosť v súvislosti s náhradnou rodinnou starostlivosťou aj podozrenie zo spáchania trestného činu v súvislosti s ochranou života a zdravia dieťaťa. Takéto podozrenie u žalobkyne trvalo v čase vydania prvostupňového aj druhostupňového správneho orgánu a trvalo aj v čase rozhodovania súdu vo veci preskúmania týchto rozhodnutí. Podľa názoru súdu žalovaný sa nedopustil v súvislosti s vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia porušenia zákonnosti, a preto súd žalobu žalobkyne zamietol.

Nakoľko žalobkyňa nebola v konaní úspešná súd jej nepriznal náhradu trov konania (§ 250k ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach cestou krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.